

Kim opiekuje się państwo opiekuńcze?

Szczesny Zygmunt Górski, głos w dyskusji zgłoszony w ramach Konferencji PAFERE *Państwo opiekuńcze a chrześcijaństwo*, Kraków, 8 września 2012

1. Kim opiekuje się *Państwo Opiekuńcze*?
Załączony kanadyjski przykład¹ jest raczej typowy dla naszego systemu finansowego. Obecny kryzys to uwyraźnia..
2. Kto jest właścicielem bankowego kredytu? Ten, kto dokonuje księgowych zapisów, czy ci, dzięki którym obecne jest towarowe pokrycie kredytu?
3. Kto jest właścicielem pieniężnej informacji o realnym przyroście gospodarczym? Twórcy kredytowej informacji o tym przyroście, czy twórcy tego przyrostu (bezpośredni i pośredni, rynkowi i pozarynkowi)?
4. Pieniądz traktuje się często jako własność prywatną. Czy to oznacza, że pieniądz *jest* własnością prywatną? Czy raczej instrumentem społecznej więzi zaufania, danym do prywatnego użytku?
5. Czy da się spłacić długi pieniądzem kreowanym, jako dług?
6. Jakie są możliwości spłacenia przez krajową gospodarkę procentów, jeśli banki emitują tylko sumę długu, nie emitując sumy oprocentowania?
7. Pieniądz traktuje się jak towar. Czy to oznacza, że pieniądz *jest* towarem? Co warta jest jednostka miary poddana rynkowej zmienności?

Tego rodzaju pytania i propozycje odpowiedzi były publikowane w okresie międzywojennym np. przez C. H. Douglasa² (1920), F. Soddy³ (1926), Piusa XI (1931)⁴, I. Fishera⁵ (1935). Obecnie zaczynają się pojawiać coraz częściej, poza głównym nurtem ekonomicznym (*Nowa Ekonomia*), np. u E.C. Riegla⁶ (1978), M. Allais⁷ (1998), B. Lietaera⁸(2001), w moim eseju *Kryzys kapitalizmu*⁹ (2003), a także w niedawnym raporcie IFM¹⁰ (2012).

Sądzę, że odwrócenie podanego w przykładzie stosunku na zgodny ze stanem faktycznym, dałoby ekonomiczne podstawy dla przekształcenia państwa opiekującego się systemem finansowym w państwo *umożliwiające*¹¹ pełniejszy rozwój potencjału osób i społeczeństwa, bez względu na rentowność finansową.

¹ Górski S.Z., *Kim opiekuje się państwo opiekuńcze?* <http://szczesnygorski.pl/ekonomiczne/kim-opiekuje-sie-panstwo-opiekuncze/> [dostęp 12.9.2012]

² Douglas C. H., *Economic Democracy*, 1974, 5th edition. [1920] Bloomfield Publishers, Epson,

³ Soddy R., *Wealth, virtual wealth and debt. The solution of the economic paradox*. 1983 [1926] George Allenj & Unwin Ltd. London,

⁴ Pius XI, *Quadragesimo Anno*, 1996 [1931], Dokumenty Nauki Społecznej Kościoła, Wydawnictwo KUL, Rzym, Lublin, szczególnie Nr.105 – 108 i 114.

⁵ Fisher I., *100% Money*: 1935, The Adelphi Company, New York

⁶ Riegel. E.C., *Flight from inflation: the monetary alternative*. 1978. The Heather Foundation, Los Angeles,

⁷ Allais M., *La crise mondiale d'aujourd'hui*, 2002 [1998], *Nouveaux combats pour l'Europe 1995 – 2002*, Clement -Juglar, Paris s. 227-258. *Obecny kryzys światowy*, tłum. S. Z. Górski, [http://www.pte.pl/pliki/2/12/Allais %20Maurice%20Obecny%20kryzys%20swiatowy%2018.4.11-1.pdf](http://www.pte.pl/pliki/2/12/Allais%20Maurice%20Obecny%20kryzys%20swiatowy%2018.4.11-1.pdf) [dostęp 12.9.2012]

⁸ Lietaer B., *The future of money. Creating new wealth, work and a wiser world*. 2001, Century, Random House, London

⁹ Górski S.Z., *Kryzys Kapitalizmu, dramat zagrożeń i sposobności*. Materiały konferencyjne System finansowy w służbie człowiekowi, Zakopane 5-7.12.2003, Diecezjalny Instytut Akcji Katolickiej Archidiecezji Krakowskiej, Kraków, 2003, s. 21-63. W internecie <http://szczesnygorski.pl/ekonomiczne/kryzys-kapitalizmu/> [dostęp 2.9.2012].

¹⁰ J. Benes, M. Kumhof, *The Chicago Plan revisited*. IMF Working Paper, Research Department, August 2012 <http://www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2012/wp12202.pdf> [dostęp 2.9.2012, 11:00:56]

¹¹ *Enabling state*